

Uskonto Materialismin Valossa

KAPITALISTISEN järjestelmän tukemisessa koko sen olemassa olon ajan on uskonto tunnettu yhtenä vaikuttavimmista keinoista. Se on ollut tehokas ase omistavan luokan kädessä, sen pyrkimyksissä alistaa työtätekevä luokka palvelemaan omistusvaltansa perusteella hallitsevaan asemaan päässeen riistoloukan etuja.

Tässä kysymyksessä lienee kaikilla uskonnoilla, millä nimillä ne tunnetaanekin, samanluontoinen "pyhä" tarkoituksensa. Jo niiden yleisnimityskin, joka edellyttää uskomista johonkin mikä ei ole todistettavissa näkyvillä tai varmasti tieteellisesti pätevillä faktoilla, tarkoittaa niiden vaikutuksen piirissä olevien ajattelun ehkäisemistä spirituaalisten haaveiden avulla. Nämä haaveet, mitä voimakkaampia ne ovat, sitä enemmän ne saattavat niiden valtaan antautuneen luopumaan aineellisista, s.o. yhteiskunnassa ja maailmankaikkeudessa esiintyvien lukemattomien kysymysten itselleen selvittämisestä — tai pyrkimyksestä niitä käsittämään — materialistiselta näkökannalta. Meneepä tämä uskonnollinen haaveilu niinkin pitkälle, että niihin antautunut alistuu kärsimään mitä hyvänsä täällä "ajallisessa elämässä", juuri sen vuoksi että "saisi kirkkaamman kruunun taivaassa".

Maapallolla sanotaan olevan yli viisisataa miljoonaa ihmistä jotka tunnustavat kristinuskon uskonnokseen. Tämä ei tarkoittane sitä että kaikki nämä 500 miljoonaa olisivat "tosiuskovaisia". Niistä ei liene mahdollistakaan saada varmoja tilastoja, niin mielenkiintoisia kuin ne olisivatkin tämän yhteydessä tuoda esille. Mutta huomattava määrä näistä kuitenkin kuuluu erilaatuisiin kirkkokuntiin ja seuraa — ainakin näennäisesti — uskonnon oppeja.

"Kuolema on synnin palkka"

Kristinuskon perusprinsiipit lienevät useimmilla lukijoilla selvillä — teoriassa. Helvetti ja taivasoppi, sielun kuolemattomuus y.m.s. on lapsuudessa käsitteisiimme istutettu. Useille meistä on elämäkokemukset, tutkimukset, ja terve materialistiselle pohjalle perustuva ajattelu muokanneet nämä käsitykset vallan toisenlaisiksi.

Syventyessämme yhteen näistä kristinuskon perusprinsiipeistä, joka esiintyy edelläolevana välitsikkona, selostaa se meille koko kristinuskon ristiriitaisuuden ja perusteettomuuden. Samalla

se selostaa meille sen häpeämättömän menettelyn, jota hallitseva luokka on harjoittanut, käyttäessään uskontoa välikappaleenaan alistaessaan työläisiä työn orjuuteen.

Raamattu ja kristinuskko opettavat uskomaan, että "kuolema on synnin palkka". Välttyäkseen "synnin" seuraukselta — kuolemalta — tulisi ihmisen siis luonnollisesti välttää "syntiä". Eikä ainoastaan välttää tahallisesti sitä tekemästä, vaan kaikin tavoin koettaa väistää sellaisia paikkoja ja tilaisuuksia, joissa voisi joutua "kiusaukselle" alttiiksi. Tarkemmin sanottuna tulisi ihmisen mahdollisimman paljon välttää sellaista, joka välillisesti tai välittömästi voisi aiheuttaa hänelle kuoleman, tai asettaisi hänet sellaisille vaaroille ja taudeille alttiiksi, joista ennenaikainen kuolema olisi mahdollinen, vieläpä useinkin välttämätön seuraus.

Materialistiselta kannalta katsoen emme luonnollisesti myönnä että kuolema on "palkka synnistä", vaan kiertämätön seuraus siitä kirjoittamattomasta luonnon laista että "joka kerran syntyy, hänen täytyy myöskin kuolla." Uskonnon opit ja raamattu — ahdasmielisten dogmatiikkojen tulkitsemina — eivät kylläkään myönnä meille vapautta, eivät edes oikeutta, ajatella ja tulkita tätä kysymystä terveen ajattelun kannalta, juuri siksi, että uskonto kaikkine eri ilmenemismuotoineen sotii kaikkea ajattelua vastaan (ilman se ei uskontoa olisikaan). Mutta aikomuksemme olikin tuoda esille niitä seikkoja, jotka — vaikkakin vähäiseltä osalta — valaisevat sitä uskonnon perusprinsiippien auttamatonta ristiriitaisuutta, josta huolimatta hallitseva luokka on onnistunut käyttämään sitä mahtavana aseena hallittaviinsa nähden, heitä alistaessaan.

Mitä mahdollisuuksia työläisillä on välttää "syntiä"?

"Synnin palkka on kuolema". — Ottaaksemme käsittelemme perustaksi tämän raamatun lauseen, niihin syihin ja seurauksiin nähden, joihin työläiset ovat pakoitettuja jokapäiväisessä leipätaistelussaan, niin tulemme pakosta huomaamaan että heillä lukemattomissa tapauksissa ei ole pienintäkään mahdollisuutta välttää kumpaakaan. (Tulee ottaa huomioon että otamme vapauden luokitella kaikki kuoleman aiheuttavat syyt "synniksi" —

joka kaiken puolueettomuuden mukaan on mielestämme oikeuden mukaista asioiden käsittelyä.)

Lukemattomat ovat ne tapaukset joissa työläiset ovat kohdanneet ennenaikaisen kuolemansa, joutuessaan kauhistuttavien työmaatapaturmien uhreiksi. Olisivatko he antautuneet ehdoin tahdoin sellaiseen "syntiin" että olisivat menneet työmaalle jossa ei voi koskaan olla varma hengestään ja elämästään, jos he eivät olisi olleet siihen suorastaan pakoitettuja, turvatakseen itseään toiselta, kuoleamalla uhkaavalta "synniltä" nälältä.

Kaikille ei tämä "synnin palkka" kuitenkaan tule yht'äkkiä — tarkoitamme "kertamaksuna". Suurimmalle osalle työläisistä se tulee "vähittäismaksuina", s.o. pitkäaikaisina kärsimyksinä, lopullinen tilitys ollen kuitenkin yhtä varma kuin auringonlasku. Tarkoitamme tällä sellaisia työläisiä, jotka teollisuuksissa työskennellessään saavat hivuttavia teollisuustauteja, tai loukkaantuvat raajarikoiksi, joutuen kitumaan ja kärsimään koko loppuelämäkseen.

Yhdysvaltain työdepartmentin julkaisemien tilastojen mukaan yli 500,000 työläistä tässä maassa työskentelee sellaisissa paikoissa joissa he ovat alttiita saamaan silikaattipölyä keuhkoihinsa. Silikaattipöly, kuten tiedämme, kivetyttää keuhkot vähitellen. Eikä sen seurauksilta ole mitään mahdollisuutta pelastua — muuten paitsi kuoleamalla — joka sitä vain on enemmän hengittänyt.

Sadattuhannet työläiset auto- y.m. tehtaissa ovat alttiita lyijymyrkytyksille, tai muille teollisuustaukeille. Kymmenettuhannet kuparikaivoksissa työskentelevät työläiset ovat alituisessa vaarassa saada kuparimyrkyksen — mainarien keuhkotaudin — ja vain harvat, pitemmän aikaa tällä työalalla työssä olleet voivat siltä säilyä. Olemme viime vuosina usein lukeneet selostuksia niistä kauhittavista seurauksista, jotka ovat radiumimyrkytyksen saaneiden työläisten kestettävänä, ennenkuin ovat saaneet lopullisen palkkansa siitä "synnistä" johon ovat olleet pakoitettuja hankkiakseen jokapäiväisen toimeentulonsa.

Eikä tämä kuoleman aiheuttavien "syntien" luettelo ole kunnolleen alussa. Sitä voitaisiin jatkaa vaikka kuinka pitkälle.

Työväenluokan jäsenet, monet heistä varhaisimmasta lapsuudestaan saakka, ovat pakoitettuja elämään ja hankkimaan toimeentulonsa olosuhteissa, jotka asettavat heidän elämänsä vaakalaudalle. Ja melkein poikkeuksetta tämä vaaka kallistuu sille puolelle, joka tarkoittaa heidän ennenaikaista tu-

hoaan. Toisille se lopullinen "palkka" tulee hitaammin, toisille nopeammin; muutamille kuin salama kirkkaalta taivaalta. Mutta kaikille heistä se tulee nopeammin suhteellisesti katsoen, kuin niille joiden hyvinvoinnin tueksi he ovat pakoitettuja alistumaan. Heidän on oman jokapäiväisen toimeentulonsa turvaamisen vuoksi otettava päälle "häpeää tuottava synti" — terveyttänsä ja henkeänsä alituisesti uhkaava työpaikka ja siitä johtuva seuraus. Toinen vaihtoehto on alistua vieläkin häpeällisempään "syntiin" joka tunnetaan nimellä *nälkä*, josta — jos siihen "antautuneella" on "taipumusta" vajota siihen kyllin syvälle — on yhtä kiertämätön "palkka" odotettavissa kuin mistä "synnistä" tahansa.

Uskonoppien tulkinta ja kapitalistiset oikeuslaitokset

Näillä kahdella huomaamme paljon yhtäläisyyttä, eikä ihme, sillä useimpien lakipykälien laadinnassa lienee perustana käytetty uskonnon dogmeja. Poikkeuksia niistä on tietysti tehty niin paljon, kuin kulloinkin omistavan luokan edut ovat vaatineet ja työläiset ovat olleet kykenemättömiä taloudellisella voimallaan niitä vastustamaan.

Kapitalistisessa riistoyhteiskunnassa, järjestelmän turvaksi perustetut oikeuslaitokset tuomitsevat vallitsevia oikeuskäsitteitä vastaan tehtyihin rikoksiin syylliset ankariin rangaistuksiin. Samalla ne kuitenkin siunaavat ne syyt, jotka ovat näihin rikoksiin johtamassa ja suorastaan pakotamassa.

Samoin on laita uskonoppien tulkitsemiseen nähden. Yhtä ristiriitaiset kuin ovat kapitalistiset oikeuskäsitteet, ovat myöskin raamatun mukaisten uskonoppien dogmit, ahdasmielisten dogmatiikkojen tulkitsemisena. Samoin kuin kapitalistiset oikeuslaitokset yrittävät hävittää edustamansa järjestelmän kasvatustyön "hedelmiä", samalla siunaten "puun" joka niitä hedelmiä kasvattaa, samoin uskonto tuomitsee syiden seuraukset, siunaten kuitenkin syyt jotka "syntiin" johtavat.

Uskonoppien perustarkoitus on alistuminen. "Palvelijat, olkaa kuuliaisina isännillenne" ja "Joka itsensä esivaltaa vastaan asettaa, hän on jumalan säädöstä vastaan" ja niin edelleen. Uskonnon opettajat, kapitalistiluokan suosiollisella myötävaikutuksella ovat levittäneet näitä oppejaan työväenluokan keskuuteen niin laajalle kuin mahdollista. Niiden seuraajien on määrä nöyrinä alistua työnantajainsa määräyksiin; mennä minkälaisiin surmanloukkoihin tahansa ja alistua olosuhteisiin,

joilla — jos niillä olisi sitä "taivaan kruunua" kirkastavaa vaikutusta vähänkään — se "kruunu" todellakin olisi häikäisevän kirkas.

Työväenluokan jäsenten toimeentulo riippuu etupäässä niistä mahdollisuuksista, joita heillä on tarjotessaan työvoimaansa kaupaksi sen ostajille, teollisuus- ja tuotantolaitosten omistajille. Siksi he ovatkin tässä kysymyksessä, uskonoppien ja kapitalististen oikeuslaitoksien tulkinnan mukaan, aina "pirun ja syvänveden" välissä. Kapinoinninen niitä epäinhimillisiä olosuhteita vastaan, jotka monilla työmailla ovat alituisena uhkana heidän terveydelleen ja elämälleen, on "synti", josta raamatun oppien mukainen palkka on kuolema. Vapaaehtoinen alistuminen työnteittäjiin ja kapitalistiluokan riistoehtoihin, on ehdoin tahdoin antautumista kuoleman vaaralle alttiiksi lukemattomissa tapauksissa, siis luokiteltava myöskin "synniksi" josko nämä uskonnolliset "kuolemansyiden tutkijat" sen siksi tunnustavat tai ei.

Yhteiskunnan parempiosaisiin ja omistavaan luokkaan kuuluvat ovat tässäkin suhteessa erikois-asemassa. Heidän "syntinsä" ovat kaikei paljon pienemmät verrattuna työläisten "synteihin", koska heidän keskimääräinen elämänaikansa on edellisten seikkojen vuoksi — "jumalan sallimuksesta" — paljon pitempi kuin työläisten.

Käytettävissämme ei ole tarkkoja numeroita mikä on esim. teollisuustyöläisten ja teollisuuslaitosten omistajain keskimääräinen ikä suhteessa toisiinsa (sellaisista tuskin lienee tilastoja olemassa). Mutta varmaa on, kun otamme huomioon teollisuustapaturmain, teollisuustautien ja alhaisesta elämäntasosta aiheutuvien kuolemien lukuisuuden työväenluokan jäsenten keskuudessa, että työläisten keskimääräinen elämänikä on paljon lyhempi kuin riistoluokkaan kuuluvien.

Asian valaisemiseksi voidaan esittää hallituksen (U. S. Census Bureau) tilastoja, jotka osoittavat työläisten ja parempiosaisien kuolevaisuussuhdetta toisiinsa. Viimeiset käytettävissämme olevat tilastot ovat vuodelta 1930, kerätty kymmenestä valtiosta. Niiden mukaan oli kuolevaisuus eri yhteiskuntaluokkiin kuuluvien keskuudessa, kaikki syyt huomioon otettuina, jokaista sataatuhatta asukasta kohden seuraavan suuruisen:

*) Valkokaulusammattilaisten	670.5
Liikkeenharjoittajain, johtajain ja ylempien virkailijain	792.5
Ammattilaisten ja työnjohtajain	828.9
Puol-ammattilaisten	1,009.7
Ammattittomien työläisten	1,447.7

*) Lääkäreitä, lakimiehiä, siviilit-insinöörejä.

Kuten edelläolevasta taulukosta käy selville, ovat kuoleman aiheuttavat syyt ja "synnit" paljon raskaampia työläisillä, mitä ne ovat työnantajilla ja omistavan luokan jäsenillä. Mitä alhaisemmin palkattuja ja huonommissa työpaikoissa työläiset työskentelevät, sitä suurempi on heidän keskuudessaan kuolevaisuus. Ammatittomat työläiset, jotka yleisesti katsoen ovat halpapalkkaisimpia ja senvuoksi alhaisimmalla elämäntasolla olevia, ovat ankarimmin tuomitun asemassa. Kuolevaisuus heidän keskuudessaan on taulukossa ylimpänä oleviin nähden 115.9 prosenttia suurempi, ja toisena luettelossa oleviin nähden 84.03 prosenttia suurempi.

"Synti" painaa meitä luokkana

Siis työväenluokkaan nähden tämä uskonnon oppien mukainen kirous, "palkka synnistä", toteutuu kaikkein raskaimpana. Se on säilytetty sen hartioille ja joutuu maksamaan siitä raskaimman veron — siksi kunnes se luokkana nousee heittämään pois päältänsä yhteiskunnan suurimman "synnin" — kapitalismin.

Uskonnon avulla harjoitetun pimityksen avulla on miljoonia työläisiä pidetty sokeina ja kuuroina omille eduilleen. Ne valheelliset haaveet ja harhakuvitelmat, joiden vallassa heitä uskonnon vaikutuksella on pidetty, ovat saattaneet heidät nöyrinä alistumaan ja vetämään päällensä kapitalismin kirouksen. Vähimmän vastustusta löytää "hengen vaikutuksen alaisissa" niitä vaaroja ja kuolemalla ratsastavia olosuhteita vastaan, joita kapitalistiluokka omistusvaltansa laajentamiseksi ja lujittamiseksi työväenluokan eteen valheellisin selityksin asettaa.

Uskonnon oppien tutkijain materialiselta kannalta on luonnollisesti kauhistus niille jotka kulkevat pimittäjien talutusnuorassa. Vielä enemmän se on kauhistus niille, joiden eduille olisi vaarallista että työläiset käsittäisivät kaikkia kysymyksiä aineellisten tosiasioiden valossa. Sillä käsitys asioista määrää ihmisen toiminnan niiden suhteen ja näiden kysymysten käsittäminen työväenluokan aineellisten etujen kannalta muodostuisi vaaraksi riistoluokan vallalle tuottajien yli, silloin kun työläiset yleisesti olisivat näistä asioista selvillä.

Se "synti", joka luokkamme jäseniä sadointuhansin saattaa vuosittain ennenaikaiseen kuolemaan — kapitalistinen riistojärjestelmä — painaa

Calaveras Kauntin Hyppivä Sammakko

Kirj. MARK TWAIN. Suom. KIRJATOUKKA

TÄYTTÄÄKSENI itäläisen ystäväni pyynnön, menin tapaamaan hyväluontoista ja puhe-
liasta vanhaa Simon Wheeleriä ja tiedus-
telin häneltä ystäväni ystävää, Leonidas W.
Smileyta, kuten minua oli neuvottu tekemään.
Tiedusteluni tuloksen kerron tässä. Minulla on
kyllä salainen epäily että Leonidas W. Smileyta
ei ole olemassakaan; että ystäväni ei tietänyt
mitään koko henkilöstä, ja että hän ainoastaan
oletti että kun minä menen kysymään vanhalta
Wheeleriltä jotakin hänestä niin se palauttaa
hänen mieleensä toisen, sangen epäkunniallisen
Jim Smileyyn, ja alkaa minulle kertomaan ala-
arvoisia muistelmia hänestä, jaaritteluillaan
näännyttäen minut puolikuoliaaksi. Jos se oli
tarkoitus, hänen suunnitelmansa varmasti to-
teutui.

Simon Wheelerin tapasin levollisesti torkku-
massa Angel-nimisen vanhentuneen kaivoskylän
rappeutuneen hotellin tarjoiluhpöoneen lämmi-
tyslaitoksen ääressä, ja ensimmäinen huomioni
hänestä oli että hän oli tavattoman lihava ja
kaljupäinen ja että hänellä oli ilmeissään puo-
leensa vetävä yksinkertaisuus. Hän nousi ja
tervehti minua. Selostin hänelle että muuan ys-
täväni oli minut lähettänyt häneltä tiedustele-
maan erästä lapsuustoveriansa nimeltä Leonidas
W. Smiley — pastori Leonidas W. Smiley — nu-
ori pappi jonka hän oli kuullut joskus olleen
Angelin asukkaana. Ja lisäsin, että jos Mr.
Wheeler tietäisi kertoa minulle jotakin Leonidas
W. Smileyta niin tuntisin olevani hänelle erit-
tään kiitollinen.

Simon Wheeler työnsi minut edellään erääseen
kulmaukseen, sulkien minut sinne tuolillaan, is-
tui alas ja alkoi syöksemään ikävyyttävän yk-
sityiskohtaista tarinaansa. Hän ei milloinkaan
hymyillyt, ei milloinkaan muuttanut ääntänsä
eikä kasvojensa ilmeitä. Samalla äänenepainoi-
la jolla hän alotti ensimmäisen lauseen, hän
jatko loppuun asti, kertaakaan vähääkään in-
nostumatta; mutta koko tapahtumista loppu-
mattoman kertomuksensa ajan hän osoitti mitä
suurinta vakaumusta ja vakavuutta ja rehellis-
yyttä kerrottavaansa kohtaan. Tämä osoitti
minulle selvästi että mikäli hänen mielikuvituk-
sensa oli kysymyksessä, niin siinä ei ollut mi-
tään naurunalalsta eikä huvia. Hänen mieles-
tään asia oli hyvinkin tärkeä ja osoitti kerto-
muksen päähenkilöiden neroutta.

Minusta miehen rauhallinen siirtyminen aslas-
ta toiseen omituisessa tarinassaan, kertaakaan
hymyilemättä, tuntui kerrassaan typeryydeltä.
Kuten jo ennen sanoin, minä pyysin hänet ker-
tomaan mitä hän tietää pastori Leonidas W.
Smileyta, ja hänen vastauksensa oli seuraava.
Annoin hänen kertoa omalla tavallaan, kertaa-
kaan keskeyttämättä:

Täällä oli kerran muuan mies nimeltä Jim
Smiley, talvella '49 tai mahdollisesti se oli ke-
väällä '50, sitä en aivan tarkalleen muista, mut-
ta mikä panee minut uskomaan että se oli näi-
hin aikoihin, on se että iso kanava ei ollut sil-
loin vielä valmistunut kun hän ensi kerran
tänne tuli. Hän oli yksi kaikkein omituisimmista
miehistä, aina lyöden vetoa kaikesta mitä sattui

meitä luokkana. Yksilöinä meidän on mahdotonta
sitä välttää ja sen seurauksilta pelastua, mutta
luokkana me voimme sen tehdä. Sen "synnin"
kun nousemme luokkana järjestyen poistamaan,
silloin voimme karkoittaa kuolemankin kauem-
maksi luotamme. Silloin voimme laittaa työpai-
kat turvallisiksi, korjata ne kuolemaa tuottavat
olosuhteet, joihin olemme riistoluokalle rikkauksia
luodaksemme olleet pakotettuja alistumaan.

Mutta sitä ennen on meidän päästävä vapaiksi

uskonnon pimityksestä ja kaikista niistä harha-
opeista, jotka tarkoittavat alistumista "jumalien"
johtoon — joko mielikuvituksellisten tai sellais-
ten, joita meille uskotetaan olevan personoitune-
na vaikkapa jonkun työväenliikkeen "suurmiehen"
muotoon. Sen sijaan se edellyttää entistä suurem-
paa tietoisuuden hankkimista, tiiviimpää luokkana
järjestymistä ja työläisten omintakeista mutta so-
lidaarista luokkataistelua taloudellisten järjestö-
jensä avulla.